

Bankzitter

Ton Lenders

Foto: Ton Lenders,
Falun (S) – 2018

Onder de pet houden

Natuurbehoud is gebaat bij het publiceren van onderzoeksresultaten. Het liefst met een onafhankelijke interpretatie. Alleen dan hebben gegevens betekenis en kan men op ingrepen sturen. Zonder vastgelegde data hebben projectontwikkelaars in het buitengebied vrij spel. En of dat nu betrekking heeft op investeringen van banken in agrarische bedrijven, of die van energieproducenten in de aanleg van zonneparken, of die van bouwbedrijven in de ontwikkeling van nieuwe woonwijken: ze hebben alle met elkaar gemeen dat er geld verdiend moet worden. Onder het mom van noodzakelijke economische ontwikkelingen proberen overheden daar vaak een gemeenschappelijk belang van te maken, maar meestal komt de winst uiteindelijk bij een paar zakkenvullers terecht. Dit soort projecten pakt vrijwel altijd ten madele van de natuur uit. Alsof de natuur zelf niet voor de mens van betekenis is! Die gevolgen moeten politici zich aanrekenen omdat ze, op een enkeling na, volstrekt incapabel zijn om de geplande ingrepen naar hun gevolgen in te schatten. Daar wordt dan meestal een of ander 'bevriend' bureau voor ingehuurd.

Lang niet alle particuliere gegevens verzamelende organisaties (PGO's) zijn ervan overtuigd dat het inventariseren van bijzondere natuurwaarden die natuur ook daadwerkelijk kan redden. Persoonlijk heb ik geen hoge pet op van de vereiste flora- en faunachecks die te pas, maar veel vaker te onpas,

worden ingezet bij allerlei kleine ingrepen omdat we die menen te lezen in de Wet natuurbescherming. Het is te hopen voor de kleine man dat hij bij de verbouwing van zijn tuinhuisje niet de pech heeft een Gewone dwergvleermuis onder de pannen te hebben. Een energiereus is in de praktijk eerder klaar met alle benodigde natuurbeschermingsvergunningen voor windmolenparken op zee, terwijl daar de zeldzamere Ruige dwergvleermuizen met bosjes sneuvelen. De kleine man loopt echter de kans om nooit de vereiste ontheffing te krijgen. Dat heb ik bij grote megaprojecten met de 'juiste' geldstromen nog nooit meegemaakt. Hoe de belangen bij dergelijke processen lopen is zelden voor iedereen inzichtelijk en soms worden 'vervelende' soorten dan maar even 'nader bestudeerd' of 'vergeten'.

Bij dit spel spelen beleidmakers een onpasselijke dubbelrol. En daar begrijp ik de terughoudendheid van de PGO's. Niet zelden zitten de echte onafhankelijke specialisten bij die soortenclubs. Het ecologische inzicht van politici gaat bij ieder opgeleverd product al snel hun verstandelijk niveau te boven. Met de nodige druk op het ambtelijk apparaat is het dan niet verwonderlijk dat voor de natuurbeschermers mooie uitkomsten onder de pet worden gehouden.

Betekenis: Geheim houden.